

nologijom, nekonkurentnim zaposlenima za koje nema mnogo nade da će ih neko kupiti. Oko 500 najboljih firmi je uspešno privatizovano, dodaje, dok su preostale „lošije“, za koje se kupac teško nalazi. A, da li je država i ove koji su nastavili uspešno da posluju mogla skuplje da proda, sasvim je drugo pitanje, poručuje Mijatović. To je teško pro-

U restrukturiranju je trenutno gotovo 170 preduzeća, s više od 60.000 zaposlenih

ceniti budući da su i najbolje državne kompanije prodavane posle desetogodišnjih sankcija u slabishnoj ekonomiji u kojoj je uništavana društvena svojina.

Sličnog je mišljenja i ekonomista Miodrag Zec. On za Ekonom:east kaže da je činjenica da veliki deo od oko 1.200 pomenutih kompanija ima lošu poslovnu perspektivu. „Za njih postoje dva rešenja. Ili prodaja imovine i restrukturiranje ili otvaranje stečajnih postupaka“, kaže Zec. On dodaje da je za konačno privođenje kraju privatizacije u Srbiji potrebno da država smogne snage da preseče nagomilano socijalno nezadovoljstvo. I Zec je uveren da je već prodato ono što je valjalo. „Ono što je imalo perspektivu dobro je privatizovano i to su uzeli stranci. Ono što je bilo loše završilo je s gubicima“, zaključuje sagovornik EM.

Direktor Centra za podršku privatizaciji Boris Majstorović za Ekonom:east kaže da bi eventualni novi model privatizacije mogao biti jedino zajedničko ulaganje kakvo je primenjeno s Yurom, Benettonom, FIAT-om ili Falkeom, gde se društvena i državna imovina ustupljeni renomiranim investitorima uz uslov da investiraju značajna sredstva i zaposle radnike. „Težište se pomera od prodaje i ostvarenja prihoda, ka traženju partnera koji će da investira u tu neuposlenu imovinu“, kaže Majstorović.

On podseća da Radna grupa ministarstava za finansije i ekonomiju, Agencije za privatizaciju i MMF-a treba da izađe sa zajedničkim planom šta da se radi s preostalim firmama u portfoliju jer subvencionisanjem gubitaka samo produžavamo agoniju, upozorava Majstorović.

Traži se novi model

U Agenciji za privatizaciju se, pak, stečaj mnogo ređe pominje nego među ekonomistima van te institucije. Tako direktor Agencije Vladislav Cvetković najavljuje ulazak u treću fazu privatizacije. „Efekti dosadašnjih modela privatizacije su iscrpljeni. Sasvim je sigurno da će morati vrlo brzo da se nađe novi model“, rekao je Cvetković na konferenciji prilikom predstavljanja efekata privatizacije u poslednjih 10 godina.

A „ispod crte“ su oko 400.000 ljudi koji su ostali bez posla, gotovo trećina raskinutih ugovora (650 od oko 2.300) ili 28 odsto privatizovanih kompanija, dok privatizaciju i dalje čeka 537 firmi koje su neuspešno nudene na prodaju ili su u restrukturiranju.

Cvetković, ipak, efekte ocenjuje pozitivno rečima da je privatizacija preduzeća u Srbiji u društvenom vlasništvu imala pozitivne efekte na ekonomiju zemlje, pre svega na produktivnost. „Pozitivni efekti privatizacije su rast prihoda u preduzećima u privatnom vlasniš-